

TÍÐINDI

Manglandi viðgerð kostaði 57 ára gamlari kvennu lívið

Tað kann kosta Landssjúkrahúsinum upp móti einari millíón, at lækarnir púra yvirsóu komplikatiórnirnar eftir eina gallsteins skurðviðgerð, og tað førði til, at ein 57 ára gomul kvinna doyði eftir lutfalsliga vandaleysu skurðviðgerðina. Maðurin og yngsta dóttirin hava stríðst í meira enn 13 ár fyri at fáa eina avgerð í málinum

Leo Poulsen

Kvinnan hevði drigist við gallstein í longri tíð, og var undir lækna eftirlitið.

Í november 1999 var hon til ERCP viðgerð á Landssjúkrahúsinum, hvar avgerð bleiv tikin um ikki at skurðviðgera, fyrr enn allir gallsteinar vóru tiknir. Í staðin varð hon kallað inn aftur á sjúkrahúsið 26. januar at taka gallbløðruna, men orsakað av einum forkølili og harav fylgjandi fepuri, bleiv einki gjørt við konuna á tí sinni, og hon varð send heim aftur.

Síðani hendir tað, at kvinnan fær ikki færri enn tveir innleggjarsedlar sama dag, ein, ið er ætlaður framhaldandi viðgerð fyri gallstein, sokallað ERCP og ein, ið er ætlaður skurðviðgerð.

Tá hon ringir og spyr, hvønn innleggjarsedil, hon skal halda seg til, fær hon at vita, at hon skal skurðviðgerðast.

Hon verður innløgð 23. februar 2000, og síðani verður 57 ára gamla kvinnan so lögð undir skurð dagin eftir, 24. februar.

Kvinnan fær so at vita frá skurðviðgerandi læknanum, at alt var gingið sum ætlað, men at hann skuldi av landinum dagin eftir.

So far so good, kann sigast. Sama dag gekst eisini alt væl, men dagin eftir sóu vinir og kenningar, at alt ruggaði ikki rætt.

Í rættinum mánadagin greiddi maðurin frá, at talan var um eina lutfalsliga líta skurðviðgerð, so tey sóu tað ikki fyri neyðini, at maðurin skuldi koma norður um fjørð saman við konuni, men at hann skuldi koma norður fríggjadagin eftir konuni. Maðurin og børnini og familjan annars tosaði ofta í telefon við konuna. Seinni segði ein lækni at tað var best at konan ikki fór suður fyrr enn mánadagin.

MODELLMYND

- Ein systir mín og ein svigarinna saman við hvør sínari dóttur vitjaðu konuna, og tey sóu skjótt, at har ruggaði ikki rætt, greiddi maðurin frá í rættinum.

Ógvusliga pínu

Tað gekk ikki long tíð, áðrenn 57 ára gamla kvinnan visti tekin um, at alt ikki var, sum tað skuldi. Hon fekk sterka pínu, gjordist bæði gul og bleik og so spýði hon.

- Tá systur mín og svigarinna komu at vitja tann 26. februar greiddi konan frá, at pinan hevði verið so ring náttina fyri, at tey máttu leggja hana í einarúm, so nógv ýldi og brølaði hon av pínu, greiddi maðurin frá í rættinum mánadagin.

Sunnudagin tann 27. februar hevði dóttirin hjá systrini ringan illgruna um, at okkurt var áfatt. Hon gjørdi tí av at fara oman aftur á Landssjúkrahúsið um kvøldið tann 27. februar, og komin á sjúkrahúsið fær hon at vita, at kvinnan hevði fingið hjartasteðg og nú lá í respiratori.

Læknarnir høvdu annars ætlað at skriva kvinnuna út, men av tí at veðrið var rættliga ruskut varð mælt til, at kvinnan varð liggjandi á Landssjúkrahúsinum heldur enn at fara suður við Smyrli og koma í vanda fyri at spýggja illa.

Tað lá tí ongantið rættliga í kortunum, at maðurin skuldi koma norður til Havnar, men leygardagin hevði kvinnan biðið starvsfólkið um at ringt eftir manninum, men hesari áheitan høvdu tey ikki eftirkomið.

Maðurin og nøkur av børnunum fingi tí ikki møguleika at koma norður um fjørð fyrr enn klokkan 15.30 sunnudagin, og tá bíðaði fólk eftir teimum á kaini, og tey fingi tá at vita, at skuldi tey siggja konuna á lívi, skuldi berast skjótt at.

Hon lá tá sum kunnugt í respiratori, og raknaði ongantið við aftur. Hon var søgd deyð at vera dagin eftir, mánadagin 28. februar 2000.

Kærði beinanvegin

Tað stóð øllum greitt, at her

var talan um forsømilsi av onkrum slag, og longu dagin eftir deyðsfallið, 1. mars 2000, var ein kæra latin til landslæknan.

Men tað spurdist ikki nógv burtur úr fyrstu royndini.

Kæran varð send til Sundhedsvesenets Patientklagenævnet, men í fyrsta svarinum frá teimum var als eingin kritikkur av handfaringini hjá læknum á sjúkrahúsinum.

Men familjan gavst ikki so á hondum, og Patientklagenævnet fekk kærana á øðrum sinni.

Nú sigur nevndin, at ikki var rætt atborið, tá læknarnir ikki reageraðu upp á sjónlig symptomir um, at hol var á har clipsini vóru, og at tað rann gallsýra inn í búkholuna. Tað var hetta, sum førði til, at kvinnan gjordist gul og bleik, hevði ógvusliga pínu og spýði illa.

Eisini Rættslæknaráðið kom upp í málið, og teirra niðurstøða var somuleiðis, at læknarnir áttu at varnast týðiligi tekinini um, at hol

var á har gallbløðran hevði verið.

Rættslæknaráðið segði, at tað var ikki í lagi, at ein nýggj skurðviðgerð ikki var framd beinanvegin. Somuleiðis funnust teir at, at eigin contrast kanning var framd áðrenn undir og aftaná skurðviðgerðina, fyri at staðfesta, um hol var á gallgongdini, og harvið ein leki inn í búkholuna.

ERC-skanning er serfrøði, og finst hendan serfrøði ikki, eigur ein kikarakanning at verða gjørd í staðin fyri at staðfesta, um gallsýra lekur inn í búkholuna, segði Rættslæknaráðið.

Fyri familjuna hevði tað týðning, at onkur viðgekk at hava gjørt ein feil. Tey settu seg tí í samband við ein danskan advokat, sum samráði seg fram til eitt endurgjald upp á 361.000 krónur. Men semja fekst ikki um orðingina, og fyri so vítt heldur ikki um upphæddina.

Tikið upp til dóms

Avgjört varð síðani at stevna Landssjúkrahúsinum í 2005.

Tá hevði málið longu koyrt í fimm ár, men at tað skuldu ganga átta ár aftrat, áðrenn málið endaliga kom fyri í rættinum, muni ikki vara nakran.

Men soleiðis varð.

Rættslæknaráðið varð so drigið upp í málið, og teirra upprunaliga svar kom 10. august 2011. Tað var henda niðurstøða, sum umrøddi ERC-skanningina, og operatónina, og har verður eisini sagt, at skurðlæknin ikki handlaði eftir fyriskriftunum, og eisini verður sagt, at ikki var handlað eftir røttum normum, tá tað gjordist greitt, at talan var um leka og fastkilaðir gallsteinar sum forðaði gallrensl og sprongdi upp har clipsini vóru, við pínu, spýggjan og fepuri.

Heilt óvanligt ynskti Landssjúkrahúsið at stilla supplerandi spurningar, og tað gav rætturin loyvi til.

Men Rættslæknaráðið endurtók bara sítt upprunaliga svar, og harvið var tað.

Heilt fram til rættarmálið mánadagin royndi familjan at greiða stöðuna, so sleppast kundi undan dómsfelling, men ein fundur við Tryggingarfelagið Føroyar gav kortini einki úrslit, tí felagið vildi bert gjalda helmingin av kravinum frá familjuni.

Maður deyðu kvinnuna vitnaði í rættinum mánadagin, og greiddi gjølla frá bæði lívinum, tey høvdu havt saman, og eisini um lagnutungu dagarnar í februar 2000, tá konan doyði.

Kravið frá familjuni er 946.850 krónur í endurgjaldi, meðan mótparturin bjóðar í mesta lagi ein bróðurpart av teirri upphæddini.

Dómarin í málinum tekur sær sína tíð at døma í málinum, men vónar at kunna siga dómin áðrenn summarfrítíðin byrjar av álvara.

Annars ber til at lesa meira um hetta málið í Sosialinum fríggjadagin.